

מטעמי תורת זילים

פרשת ראה – סוד ארבע מיתות בית דין

התורה מצוה לסקול את מי שמשית לעבוד עבודה זרה שנאמר "כי יסיתך אחיך בן אמה או בנה או בתך או אשת חיקך או רעהך אשר נכפשך בסתר לאמר גלגה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה ואת בניך: מאלהי העמים אשר סביבתכם הקרבים אליך או הרחוקים ממך מקצה הארץ ועד קצה הארץ: לא תאבה לו ולא תשמע אליו ולא תחוס עינך עליו ולא תחמל ולא תכסה עליו: כי הרג תהרגנו וידך תהיה בו בראשונה להמיתו וידך כל העם באחרונה: וסקלתו באבנים ומת כי בקוש להדיחך מעל ה' אלקיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים" (דברים יא, ז-ט). והקב"ה בחר לחייבי מיתות בית דין ארבע סוגי מיתות שהם 'סקילה' 'שריפה' 'הרג' 'חנק', אשר יש בהם סודות עליונים

(נחלת בנימין) על טעמי המצוות תחילת מצוה מט ד"ה דרכי ה' ישרים).

ויש להתבונן, מדוע נבחרו דווקא 'סקילה' 'שריפה' 'הרג' 'חנק' להיות מאותם 'ארבע מיתות בית דין' אשר בהם מענישים את החוטאים?

ארבע מיתות בית דין הן כנגד 'הקליפות' וניתנו לישראל מהס"מ

ישנם ארבע מיתות בית דין 'סקילה' 'שריפה' 'הרג' 'חנק' שבהן היו ממיתים את החוטאים. במיתת סקילה היו העדים דוחפים את החוטא ממקום גובהו שתי קומות. אם לא היה מת מהנפילה אז היו משליכים עליו אבן גדולה, ואם עדיין לא היה מת אז היתה רגימתו בשאר אבנים על ידי כל ישראל עד שהיתה יוצאת נשמתו. במיתת שריפה היו משקעים את החוטא בזבל עד ברכיו, ונותנים בד קשה העטוף בבד רך וכורכים על צווארו. ואז העדים היו מושכים מצד זה ומצד זה עד שהיה פותח את פיו ואחר כך היו מתיכים בדיל וכיוצא בו ומשליכים לתוך פיו, והיתה יוצאת נשמתו. במיתת סייף היו חותכים את ראשו בחבר כדרך שהמלכות עושה. במיתת חנק היו העדים עוטפים את צווארו בבד קשה העטוף בבד רך ומושכים משני הצדדים עד שהיתה יוצאת נשמתו (מצודת דוד) על טעמי המצוות להרביץ מצוה תקמט ד"ה שלא יוסף).

'סקילה' 'שריפה' 'הרג' 'חנק' הם ארבע רגלי המרכבה הטמאה' (נור הקודש' לר' יחיאל מיכל על בראשית רבה ע, ד ד"ה מלשון הרט) ונרמזו בתחילת ספר בראשית בפסוק "תהו ובהו וחסף על פני תהום ורוח" (בראשית א, ב) כאשר "בהו" זה סקילה, "חסף" זה שריפה, "רוח" זה הרג, "תהו" זה חנק (וזהו הקדמה דף יא ע"ב ד"ה יעונשא דמאן ועיי"ש הרמזים בה). וארבע מיתות אלו מכוונות כנגד ארבעה ראשי עבירות עבודה זרה: 'גילוי עריות' 'שפיכות דמים' ו'לשון הרע' (נור הקודש' לר' יחיאל מיכל על בראשית רבה ע, ד ד"ה מלשון הרט), כך שכל אחת מרגלי המרכבה הטמאה מכווון מול ראש עבירה אחת. לכן מיתת 'סקילה' באה על חטא עבודה זרה. מיתת 'שריפה' באה על חטא גילוי עריות כמו אצל בת כהן שזינתה שנאמר "ובת איש פהו כי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף" (ויקרא כא, ט). מיתת 'הרג' באה על חטא גילוי עריות, ומיתת 'חנק' באה על חטא הרע שהרי המתחייב בחנק לוקה בגרונו במחלת 'אסכרה' וזו באה על לשון הרע (נור הקודש' לר' יחיאל מיכל על בראשית רבה ע, ד ד"ה מלשון הרע, ומגלה עמוקות) על התורה פרשת ויחי ד"ה וזרעו יהיה מלא הגוים).

עמלק נקרא על שם הרכבה של ארבע קליפות' קשות היוצאות משמו והן 'עמל' 'עמק' 'מלק' 'עלק' (מאמר חיקור דין' להרמ"ע מפאנו חלק ה פרק ח). קליפות אלו נוצרות כאשר מחסירים כל פעם אות אחת מהשם 'עמלק' (פירוש יד יהודה' על 'מאמר חיקור דין' להרמ"ע מפאנו חלק ה פרק ח אות טו ד"ה כי ראשית גוים), והן כנגד ארבע מיתות בית דין 'סקילה' 'שריפה' 'הרג' 'חנק' לפי הסדר (מאמר חיקור דין' להרמ"ע מפאנו חלק ה פרק ח, 'ילקוט חדשי חלק ליקוטים אות לו בשם מאמר חיקור דין). קליפת 'עמל' היא כנגד דין סקילה ועליה נאמר "ולא ראה עמל ב'ש'רף אל" (במדבר כג, כא), וביארו רבותינו בירושלמי ש"עמל" הוא עובד עבודה זרה אשר נידון בסקילה. קליפת 'עמק' היא כנגד דין שריפה, כי עמק הוא הגהינום שנאמר "עבְרִי בְעֵמֶק הַבְּכָא" (תהלים פד, ז) (פסל הרמיון' לר' בצלאל הדרשן אופן כ' ד"ה ואני בער מדברי הקבלה) ושם יש אש תקיפה (פירוש יד יהודה' על 'מאמר חיקור דין' להרמ"ע מפאנו חלק ה פרק ח אות טו ד"ה כי ראשית גוים). קליפת 'מלק' היא כנגד דין הרג כמו שנאמר "מְלַק אֶת רֵאשׁוֹ" (ויקרא ה, ח) שהוא חיתוך צווארו כמו שעושים עם חרב. קליפת 'עלק' היא כנגד דין חנק, וזה לשון 'עלוקה' שהוא כמין שרץ הגדל במים (ראה גמי' עבודה זרה דף יב תחילת ע"ב), ומים היא מדת חנק כדן הטובע בנהר (פסל הרמיון' לר' בצלאל הדרשן אופן כ' ד"ה ואני בער מדברי הקבלה).

הרשות להמית את החייבים ארבע מיתות בית דין הגיע מידי הס"מ כפי שנאמר לישראל "ואשר חרב ואתה" (דברים לג, כט) לומר שחבר זה שבדים אינה שלהם (וזהו פרשת בלק דף קצב ע"ב ד"ה מאי שנה) אלא ניתנה להם על ידי הס"מ (וזהו פרשת בלק דף קצב ע"ב ד"ה יאמר ליה הוילי) שרו של אדום (באר מים חיים' לר' חיים מצירובין פרשת תולדות על הפסוק יואחרי כי יצא אחיו) בשעת מתן תורה, וכפי שנאמר "וְזָרַח מִשְׁעִיר לְמוֹ" (דברים לג, ב) כאשר "שעיר" הוא הס"מ שנרמז עליו בפסוק "וְנָשָׂא הַשְּׁעִיר עֲלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם" (ויקרא טו, כב), כלומר הס"מ הוא זה ש"זרח" כלומר הפשיט את 'אורו' מעליו ונתן לישראל (וזהו פרשת בלק דף קצב ע"ב ד"ה יאמר ליה הוילי ועיי"ש ד"ה ידא הוא שכונתו היתה לרעה כדי לאבד את ישראל מהעולם). ומשה רבינו הוריד אותו לארץ. וכיון שישראל אינם שופכי דמים כמו אדום אלא רק ניתן להם רשות לדון בזה, לכן יעקב אבינו אחז בעקב עשו אחיו כשיצא מבטן אמו, על מנת לרמוז שישראל עתידים ללכת קצת בעקבי עשו הרשע כשישפכו על הארץ את דמיהם של החייבים בבית הדין (באר מים חיים' פרשת תולדות על הפסוק יואחרי כי יצא אחיו).

קוראים יקרים! עלות הוצאת הספרים גדולה ואנו צריכים את עזרתכם הנדיבה!

בעזרת ה' ובשעה טובה ומוצלחת אנו עומדים לפני הדפסת הספר הראשון בסדרת "מטעמי תורת חיים" אשר יכלול את המאמרים שהתפרסמו בעלון. דעו לכם! אין לנו שום סיוע מוסדי ולכן אנו זקוק לתרומתכם הנדיבה כדי שנוכל להעלות את הדברים שאתם קוראים מידי שבוע על ספר לתועלת הרבים בכל העולם כולו! ניתן לתרום להוצאת הספר ולהנציח את התרומה להצלחה ורפואה או להבדיל לעילוי נשמה. אשרי מי שיהיה לו חלק בהפצת התורה הגדולה הזאת לדורי דורות! המבקשים לתרום ולהנציח ניתן ליצור קשר ישירות עם המחבר בטלפון 052-7675933 וכן ניתן להעביר תרומה לחשבון הבנק שהוקם אך ורק למטרת מימון הוצאת הספר: שם החשבון חיים לגר בנק הדואר שמספרו 09 סניף 001 מספר חשבון 30608503

חדש! חדש! חדש! חדש!

תרומה דרך הטלפון עם מערכת "נדרים פון": מחייבים למספר טלפון 03-7630585 מקיימים שלוחה 9986 לתרומה עבור הוצאת הספר - נא להקיש 1 לתרומה עבור הדפסת עלון מטעמי תורת חיים - נא להקיש 2 בוחרים את סוג התרומה - רגילה או הוצאת קבע ואז להקיש את סכום התרומה ושאר פרטי האשראי. ניתן גם לתרום בעמדת "נדרים פלוס" בבתי הכנסת: יש לרשום את שם הקופה "מטעמי תורת חיים" ולהמשיך את ביצוע התרומה באשראי לפי ההוראות.

הפוגם בארבע אותיות שם יהו"ה נידון בארבע מיתות בית דין

ארבע רגלי המרכבה הקדושה הם כנגד ארבע אותיות השם הקדוש יהו"ה, והם עומדים לעומת ארבע רגלי המרכבה הטמאה שהן 'סקילה' 'שריפה' 'הרג' ו'חנק' (נזר הקדוש) לר' יחיאל מיכל על בראשית רבה ע, ד ד"ה מלשון הרט). כך אות י' היא נגד סקילה, ואות ה' נגד שריפה, אות ו' נגד הרג, ואות ה' אחרונה נגד חנק (מגלה עמוקות) פרשת ויחי ד"ה וזרעו יהיה מלא הנוגים, נחלת בנימין תחילת מנחה מט דף סט ע"ב ד"ה דרכי ה' שירים). **לכן מי שפוגם באחת מאותיות שם יהו"ה הרי שהוא מתחייב אחת מארבע מיתות בית דין שכנגדה** (עפ"י תיקוני שבת' להארי"י ז"ל תחילת הספר בדי"ה יהיה רצון מלפניך, עפ"י שער הכוונות' להארי"י ז"ל דרושי הלילה דרוש ה' ד"ה והנה כוונה זו נתבאר), כלומר אם פגם באות י' של שם יהו"ה אזי מתחייב סקילה, לכן האות י' היא בדמות אבן. ומי שפגם באות ה' ראשונה של שם יהו"ה מתחייב שריפה. ומי שפגם באות ו' של שם יהו"ה מתחייב סיני, לכן האות ו' דומה לכלי החרב. ומי שפגם באות ה' אחרונה מתחייב חנק (נאור החמה) על זוהר פרשת פקודי דף רנו ע"ב ד"ה יחייב לון אורייתא מהרמ"ק, ישתי ידות' על התורה לר' אברהם חזקוני פרשת וירא דף יג ע"א טור א ד"ה ועתה מובן).

משום כך כשהושפט הצדיק שעליו נאמר "וַיִּלְקָח בְּכָל דָּרָךְ אֶסָא אָבִיו לֹא סָר מִמֶּנּוּ לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי ה'" (מלכים א' כב, מט) ביקש להתחבר עם אחיזה הרשע ועשה ספינות לנסוע עמו כפי שנאמר "אֶתְחַבֵּר הַשֹּׁפֵט מִלֶּקֶד? הַחֹדֶף עִם אֲחֻזָּה מִלֶּקֶד? יִשְׂרָאֵל הוּא הַרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת: וַיִּתְּבַרְהוּ עַמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֲנִיּוֹת לְלֶכֶת תְּרַשִּׁישׁ וַיַּעֲשׂוּ אֲנִיּוֹת בְּעַזְיוֹן גָּבֵר" (מלכים ב' כ, לה – לו) אז אמר לו הנביא "כִּהְתַּחַבְּרָךְ עִם אֲחֻזָּהוּ פָּרַח ה' אֶת מַעֲשֶׂיךָ" (מלכים ב' כ, לו) ומיד נשתברו הספינות שביקש ללכת עמהם שנאמר "וַיִּשְׁבְּרוּ אֲנִיּוֹת וְלֹא עָצְרוּ לְלֶכֶת אֶל תְּרַשִּׁישׁ" (מלכים ב' כ, לו) ומטעם זה כשהמעשה הזה הוזכר בספר מלכים נכתב **הגביר את מעשיו של אחיזה להישבע ולעבוד עבודה זרה, לכן נפגמה האות י' בשם יהו"ה**. ומטעם זה כשהמעשה הזה הוזכר בספר מלכים נכתב "הַשֹּׁפֵט עֶשֶׂר (קרי: עשה) אֲנִיּוֹת תְּרַשִּׁישׁ לְלֶכֶת אֹפְרָיָה לְהָבִי" (מלכים א' כב, מט). **כלומר שנחסרה י' בתוך האות ה' שבתבה "עשה" ונכתב "עש"ר", וזה בגלל הפגם של העבודה זרה** (ארבע חרשים) לר' יוסף יששכר בר בן אלחנן בפרק כג כסא דוד דף מא ע"א טור ב ד"ה פסוקים במלכים).

מיתות בית דין נתקנו למי שפגם באחת מאותיות שם יהו"ה (וירע שמשון) לר' שמשון נחמני פרשת פקודי דף צג ע"ב טור ט ד"ה 'מדרש רבה' עפ"י כוונת המלקות וכונת הוידי של ק"ש על המטה) **כאשר אותיות יהו"ה בעצמן שולטות על ארבע מיתות בית דין 'סקילה' 'שריפה' 'הרג' ו'חנק'** (וזהו חדש' תקונא קדמאה ד"ה ואתמר במצראי) **עבוד הן מתלבשות בסוד 'תוהו' ו'בוהו' ו'חושך' ו'רוח' שהוזכרו בתחילת ספר בראשית** (וכסא מלך) לר' שלום בוזאגלו על תיקוני זוהר תיקון כא דף טו ע"ב ד"ה יהו"ה איהו דן, 'באר לחי רואי' על תיקוני זוהר תיקון כא דף טו ע"ב ד"ה ראו עתה כי אני). ואז ניתן ל'ארבע הקליפות' להתגבר כפי מקום הפגם באותיות יהו"ה ולהמית בארבע מיתות בית דין (נאור החמה) על זוהר פרשת פקודי דף רנו ע"ב ד"ה יחייב לון אורייתא מהרמ"ק). לכן אמר הקב"ה את הפסוק "וְיָרָא עֵתָה כִּי אֲנִי אֶנֶי הוּא וְאֲנִי אֶלְקִים עִמָּדִי אֲנִי אֲמִית וְאַחִיָּה מְחַצְתִּי וְאֲנִי אֶרְפָּא וְאֲנִי מִיָּדִי מַצִּיל" (דברים כב, לו) כלומר שהתבה "אֲנִי" מורה על עצם שם יהו"ה ברוך הוא שנאמר "אֲנִי יהו"ה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים" (בראשית טו, ז). וזה "אֲנִי אֲמִית" בשם יהו"ה ממש על ידי ארבע מיתות בית דין, אך מצד שני אני גם "אֲחִיָּה" כי שם יהו"ה הוא עצם הרחמים (באר לחי רואי' על תיקוני זוהר תיקון כא דף טו ע"ב ד"ה ראו עתה כי).

יש בכוח אותיות שם יהו"ה לכפר על החייבים מיתות בית דין

יש כוח בארבע אותיות שם יהו"ה ברוך הוא גם לכפר על החייבים בארבע מיתות בית דין שהרי הן כנגדן (ברכת שמואל' לאביו של מחבר ספר יקב הישר' פרשת מקץ דף כג ע"ב ד"ה ובמדרש רבה בבור, פירוש יואל משה) על 'מאמר חיקור דין' חלק ה פרק ח דף פח ע"ב בשם הארי"י ז"ל), **ויש בידם להציל את מי שנגזר עליו אותן מיתות בית דין** (נלב אריה' על התורה לר' יהודה לייב האשקי פרשת בראשית אות יג ד"ה וישם ה' לקין). ואז אות י' של שם יהו"ה מכפרת על סקילה, אות ה' של שם יהו"ה מכפרת על שריפה, אות ו' של שם יהו"ה מכפרת על הרג ואות ה' אחרונה של שם יהו"ה מכפרת על חנק (ברכת שמואל' לאביו של מחבר ספר יקב הישר' פרשת מקץ דף כג ע"ב ד"ה ובמדרש רבה בבור, עפ"י 'מגלה עמוקות' על התורה פרשת ויחי ד"ה וזרעו יהיה מלא הנוגים). **ולכן ארבע אותיות שם יהו"ה גם מסוגלות לתקן את ארבע העבירות הגדולות שהם כנגד אותן ארבע מיתות בית דין**. כך שאות י' של שם יהו"ה מתקנת את חטא עבודה זרה ומורה על ביטולו, וכן ה' ראשונה של שם יהו"ה מתקנת את חטא גילוי עריות, ואות ו' של שם יהו"ה מתקנת את חטא שפיכות דמים, ואות ה' אחרונה של שם יהו"ה מתקנת את חטא לשון הרע (מגלה עמוקות) פרשת ויחי ד"ה וזרעו יהיה מלא הנוגים).

קין הרג את הבל אחיו כפי שנאמר "וַיִּקָּם קַיִן אֶל הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ" (בראשית ד, ח) ובעקבות כך הקב"ה גזר עליו לגלות ממקום למקום שנאמר "וַיַּעַן קַיִן וַיִּהְיֶה בְּאֶרֶץ" (בראשית ד, יב). אז אמר קין להקב"ה שהוא חושש כי יהרגוהו שנאמר "הֲוֹ אֲנִי גֹרֵשׁ אֶתִּי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵי אֶסְתֵּר וְהִיִּיתִי עַד וְנָד בְּאֶרֶץ וְהָיָה כֹל מוֹצֵאִי יַהַרְגֵנִי" (בראשית ד, יד). **לכן ה' שם לקין אות שנאמר "וַיִּשֶׁם ה' לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַפּוֹת אֹתוֹ כֹּל מוֹצֵאִי" (בראשית ד, טו). כאשר האות שהוא שם במצחו היתה אות ו' (פירוש יואל משה) על 'מאמר חיקור דין' להרמ"ע מפאנו חלק ה פרק ח דף פח ע"ב עפ"י זוהר) משם יהו"ה ברוך הוא (נלב אריה' פרשת בראשית אות יג ד"ה וישם ה' לקין). והטעם לזה לפי שקין רצח את הבל אחיו והתחייב בשל כך מיתת הרג וכפי שנאמר "לִכְן כֹּל הָרָג קַיִן שְׁבַעֲתַיִם יָקָם" (בראשית ד, טו). משום כך ה' יתברך שם לקין על מצחו את האות ו' משם יהו"ה שהיא מכפרת על המחויב הרג, כך שיש בכוחה להציל את האדם מידי מיתת הרג (פירוש יואל משה) על 'מאמר חיקור דין' להרמ"ע מפאנו חלק ה פרק ח דף פח ע"ב, ילב אריה' פרשת בראשית אות יג ד"ה וישם ה' לקין בשם 'עשרה מאמרות'.**

מי שפוגם באות אחת של שם יהו"ה מחויב מיתת בית דין, אך מי שפוגם בכל האותיות של השם מחויב כל ארבע מיתות בית דין (נפלא הרימון) לר' בצלאל הדרשן אופן כי ד"ה יהיה מביאי' מתיקוני הארי"י ז"ל). והנה ישראל שהיו במצרים היו מחויבים בכל ארבע מיתות בית דין 'סקילה' 'שריפה' 'הרג' ו'חנק', והם אכן נידונו בשתי מיתות בהרג ובחנק. במיתת 'הרג' כאשר גזר פרעה על המילדות "אִם בֶּן הוּא וְהַמִּתְּן אֹתוֹ וְאִם בַּת הוּא וְחָתְּנָה" (שמות א, טו). ובמיתת 'חנק' על ידי הגזירה להשליכם ליאור שנאמר "כֹּל הַבֶּן הַיֶּלֶד הַיֶּאֱרָה תִשְׁלִיכֶהוּ" (שמות א, כב), כי טביעה בנהר היא דין מיתת חנק. אך ישראל לא נידונו במיתת 'סקילה' ו'שריפה' (נפלא הרימון) לר' בצלאל הדרשן אופן כי ד"ה ויהנה גם ישראל' ותיישש מדוע ישראל התחייבו ארבע מיתות בית דין ואכמ"ל) שהם כנגד שתי האותיות י"ה הראשונות בשם יהו"ה. לכן ישראל אמרו בשירת הים "עֲזֵי וְזִמְרַת יְהוָה לִי לִישׁוּעָה" (שמות טו, ג), וכיוונתם כי "זמרתו ושיבחי הוא אותיות י"ה כי נושעתי מאותיות אלו המחייבות סקילה ושריפה" (צמח דוד' על התורה למחבר שו"ת בית דוד תחילת פרשת במדבר ד"ה ברבת).

הטעם שישראל ניצלו מדין 'סקילה' ו'שריפה' הוא היותם גדורים מאיסור ערוה, ובכל מקום שיש גדר ערוה בו נמצא שם י"ה. לכן אמרו רבותינו "איש ואשה זכו שכינה בניהין" (ראה גמי סוטה דף יז ע"א בשם ר' עקיבא) כלומר איש ואשה שזכו ללכת בדרך ישרה שלא הוא קלקל עם אחרת ולא היא קלקלה – אז השכינה בנינהם שהרי ה' יתברך חילק את שמו ושיכן אותו ביניהם, כאשר את האות י' משמו הוא שם ב'איש' ואת האות ה' משמו הוא שם ב'אשה'. ואם "לא זכו אש אוכלתן" (ראה גמי סוטה דף יז ע"א בשם ר' עקיבא) לפי שהקב"ה מסלק את שמו מבניהם ונמצא כי נשאר משמותיהן 'אש' ו'אש' (צמח דוד' לר' יוסף דוד משאולוניקי מחבר שו"ת 'בית דוד' פרשת במדבר ד"ה ברבת). וכן התורה הוסיפה בתחילת שמותיהן של משפחות השבטים ובסופם את אותיות השם י"ה כמו שנאמר "חֲנוּף מְשַׁפְּחַת הַחֲנֹכִי לְפָלֹא מְשַׁפְּחַת הַפְּלִאִי" (במדבר כו, ה) וכן הלאה שאר המשפחות (ראה רש"י במדבר כו, ה), וזה כדי להעיד עליהם שהם היו גדורים במצרים מן איסורי הערוה, שהאות י' העידה על הזכרים והאות ה' העידה על הנקבות (צמח דוד' פרשת במדבר ד"ה 'ברבתי' מהשפתי כהן על התורה).

ולכן ישראל ניצלו במצרים מדין 'סקילה' ו'שריפה', כי דינים אלו באים על פגימה בשם י"ה ואילו ישראל היו גדורים מן הערוה במצרים ועל ידי כן תיקנו בשם י"ה, כפי שבא שם זה בעצמו והעיד עליהם בשמות משפחותיהן. וזה עצמו הטעם שהיה שם י"ה הקדוש מאיר לשבטים בדולגיהם בזמן

המסעות במדבר (יצמח דודי' לרי' יוסף דוד משאלוניקי תחילת פרשת במדבר ד"ה ברבת). כי היו שתי אותיות י"ה קבועות בעמוד הענן באמצע המחנה במדבר והדגלים של שנים עשר שבטי ישראל היו מסובבים אותו. שתי אותיות אלו היו מאירות ביום כשמש ובלילה כירח, ובהם היו יודעים ישראל להבדיל בין יום ובין לילה. אמנם אותיות אלו לא היו קבועות שם אלא פורחות נעות ונדות כל ימי השבוע, לפעמים על דגל זה ולפעמים על דגל אחר. וכשהגיע יום השבת הן נחו במקום בו היו בשעת כניסת השבת ולא זזו משם עד למוצאי שבת, שאז היו חוזרות לפרוח כמנהגן (יצמח דודי' חלק ב פרשת במדבר סוף ד"ה 'ברבתו רפי"ב איש על דגלו' בשם 'שכחת הלקט') (להרחבה על אותיות אלו בדגלים ראה מאמרינו לפרשת במדבר – 'הדגלים של ישראל').

המומת בארבע מיתות בית דין מתכפרים לו כל עוונותיו וזוכה לעולם הבא

אם האדם התחייב מיתת בית דין וקיבל דינו בעולם הזה והתוודה, היה מתכפר לו וזוכה לחיי העולם הבא (זכר דודי' לרי' דוד זכות ממודינא מאמר ג פרק עב דף רלט ד"ה ולעד"ן דאדרבא) והרי הוא שוב בכלל צדיקי ישראל (זיקוקין דנורא ובאורין דאשא' על תנא דבי אליהו זוטא פרק א אות ז ד"ה על כן הקושיות). **ונמצא כי כל ארבע מיתות בית דין זה רחמים על האדם לכפרת עוונותו כדי שיהיה לו חלק לעולם הבא.** ולכן אחרי שנמנו כל הפרקים במשניות סנהדרין העוסקות במחויבי ארבע מיתות בית דין על כל פרטיהן, מיד אחר כך נאמרה המשנה "כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא שְׁנַאֲמַר "וְעַמְּךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם הַבָּא" (ישעיה, ס, כא) (משנה סנהדרין י, א) (מעשה רוקח' לרי' אלעזר רוקח מסכת סנהדרין דף פ"ג ע"ב ד"ה וכמדומה לי שקרית), **וזה כדי לומר שכולם יש להם חלק לעולם הבא גם אלו שהומתו בארבע מיתות בית דין** (זיקוקין דנורא ובאורין דאשא' על תנא דבי אליהו זוטא פרק א אות ז ד"ה על כן הקושיות) **כי התכפר עוונם.** ורמז לכך כי התיבות 'סקילה שריפה הרג חנק' עם עוד ארבע כנגד התיבות ועם הכולל, יוצא שווה לגמטריא התיבות 'כל ישראל יש להם חלק להבאי' עם עוד תשעה עשרה כמספר האותיות (מעשה רוקח' מסכת סנהדרין דף פ"ג ע"ב ד"ה וכמדומה לי שקרית) (וראה ישעיה חלגוליס' להארי"י ז"ל הקדמה א ד"ה 'ונבאר ענין' שחיבי כריתות ומיתות בית דין אינם מתכפרים משם עד שימותו עיי"ש).

ארבע מיתות בית דין היו כפרה על כל עוונותיו של האדם (זרע שמשון' פרשת כי תבוא דף קלה ע"ב ד"ה סוטה פ"ו) **ואין לו עוד עונש לאחר המיתה** (החיים יודודי' לרי' חיים פאלאגי על מזמור תהלים לה ד"ה 'יתמות רשע' בשם ר' עובדיה מברטנורא) **שכבר נעקר מכוחות הטומאה** (זוהר פרשת פקודי דף רסד ע"ב ד"ה 'יתא חזי האי ממנא' היכלות דסי"א). ומלאך אורפניא"ל לוקח את נשמתו לאחר המיתה אל פתח שמשם הוא רואה את הכבוד של אלו אשר קיימו את התורה ושמרו את מצוותיה, ואז הוא מתבייש בעצמו ונכפה מחופת הצדיקים. באותה שעה המלאך פותח לו את 'השער המזרחי' בשמים ומאיר את נשמתו, **ונותן לו 'חיים' על ידי שמשקה אותו ב'כוס של תנחומין' שהוא 'כוס של חיים' מלא אורות.** וזה כנגד כוס אחרת ששתה קודם מותו (זוהר פרשת פקודי דף רמו ע"ב ד"ה 'ויאנון סקולי בית דין' וד"ה 'ויבא דההוא' היכלות דקדושה) שהיא כוס יין עם 'קורט של לבונה' אשר משקים את הרוגי בית הדין קודם מיתתם (אור החמה' על זוהר פרשת פקודי דף רמו ע"ב ד"ה 'יתרשא דמורח ונהיר' מהרמ"ק) **ואם אדם התחייב מיתת בית דין ולא הומת בה אז מלאכי חבלה אווזים בנשמתו למעלה והוא יום מר לה** (זוהר פרשת פקודי דף רסד ע"ב ד"ה 'ויכל אינון דלא שתי' היכלות דסי"א).

אף על פי שבטלו 'ארבע מיתות בית דין' מיום שחרב בית המקדש ובטלה הסנהדרין (וראשית חכמה' ישעיה היראה סוף פרק יא ד"ה עוד פי' ז"ל) **הרי שדין ארבע מיתות לא בטל.** לכן מי שהתחייב מיתת 'סקילה' נופל מהגג או שחיה דורסתו. ומי שהתחייב מיתת 'שריפה' נופל בדליקה או נחש מכישו. ומי שהתחייב מיתת 'הריגה' נמסר למלכות או שלטנים או עליו להורגו. ומי שהתחייב מיתת 'חנק' טובע בנהר או מת במחלת אסכרה בגרונו (גמ' סוטה דף ח ע"ב בשם ר' חייא, גמ' כתובות דף ל ע"ב בשם ר' חייא, גמ' סנהדרין דף לו ע"ב בשם דבי חזקיה). **לכן אותם אנשים הנהרגים בשוגג הם אלו שהתחייבו קודם לכן מיתת בית דין ועתה עלה להם.** כגון זה שהתחייב 'סקילה' נופל עליו אדם אחר וממיתו, וזה התחייב 'הרג' נופל עליו אדם עם חרב בידו ותוקעה בבטנו או שפוגע בצווארו והורגו, וזה שהתחייב 'חנק' נופל אדם אחר על גרונו ובדרך נפילתו עליו הוא נחנק בגרונו. **וכך הנהרג מקבל בדין את המיתה הראויה לו** (יקהלת' לרי' יעקב פרוז על ספר שמואל א' פרק כד דף קי ע"ב ד"ה 'כאשר יאמר' (וראה 'גבול בנימין' על התורה חלק ג דרוש י פרשת מקץ דף כ"ב ע"ב טור ב ד"ה 'תנינא בבביתא' שכתב כי רבותינו הביאו לעיל שתי סוגי מיתות בכל דין, כי בזמן המקדש בכל מיתת בית דין היו שתי פעולות. בסקילה' היו זורקים את החוטא ואחר כך גורמים אבנים, בשריפה' מדליקים פתילה על האש עם הבדיל וזורקים לתוך פיו, בהרג' מניחין ראשו על הסדן וחוטכים עם הסכין, בחנק' משקעים אותו בובל עד ברקו ותוננים בד קשה לתוך הרך לחנוקו עיי"ש).

אם לא התקיים באדם החייב דין מיתת בית דין, הרי הוא שב בגלגול כדי לטעום את טעם המיתה המחויב בה (עפ"י 'ספר הליקוט' להארי"י ז"ל ספר קהלת סימן ד ד"ה ושבי' אני וזארה). **וזו הסיבה שיש חלילה תינוקות המתים במעי אמן, כי הם נשמות שהתחייבו 'כריתות' ומיתות בית דין' בגלגול קודם והתגלגלו כעת כדי לבוא על דינם, שאין הקב"ה עושה דין בלא דין.** וגם אבותיהם ואמותיהם התחייבו באותו הצער ונמצא כי "מִשְׁפָּטֵי ה' אָמְתָּ דְקוּ יַחְדוּ" (תהלים יט, י). וסיבת הגלגול תלויה באותה המיתה שהתחייב בה בגלגול קודם, שאם התחייב מצד אכילת חֶלֶב או דם או חמץ בפסח וכיוצא שאר מאכלות אסורות – אז נעשה גֶּפֶל מצד תאוות אכילה. ואם התחייב מצד שעשה מלאכה בשבת – אז נעשה גֶּפֶל מצד מלאכה יתירה של האם. ואם התחייב מחמת איסורי עריות – אז נעשה גֶּפֶל מחמת ביאת האדם והָאֵם המעוברת. וכן אם היה חייב 'סקילה' אז נופלת הָאֵם ומפלת, ואם היה חייב 'שריפה' אז נשרפת הָאֵם מהאש ומצטערת ומפלת, וכל כיוצא. **ולכן יש מעוברות שחמת סיבה קלה מפילות, ויש שיארע להם אפילו כמה מאורעות קשים ורעים ולא יפילו לשום סיבה** (ספר הליקוט' להארי"י ז"ל ספר קהלת סימן ד ד"ה ושבי' אני וזארה, זכר דודי' מאמר ג פרק צה ד"ה 'יצא המלם בעון הזה' מהארי"י ז"ס).

המקבל עליו בחייו ארבע מיתות בית דין מציל עצמו מדינה של גהינום

עונשי העולם הבא הרוחניים הם גם על דרך ארבע מיתות בית דין אף שאין מבוא לבני אנוש לעמוד על הדבר, ובהם כלולים כל היסורין. וראיה לדבר מהמעשה של יקים איש צרורות שעל ידיהם נכנס תכף לגן עדן (יקונטרס החיאל'י בחלק בית עולמים פרק ט סימן כ ד"ה ואם תאמר). שפעם אחת היה יקים איש צרורות רוכב על סוס בשבת ופגש את בן אחותו רבי יוסי בן יועזר שהיה מובל למיתה, והיה רבי יוסי בן יועזר מעורר את יקים על הסבל שעתיד להיות לרשעים בעולם הבא. הדברים נכנסו לליבו כמו ארס של נחש והתחרט על מעשיו. ואז יקים איש צרורות החליט לעשות ארבע מיתות בית דין, ועלה על עמוד תליה שמתחתיו ערימת עצים וְחָבַב בתוכה, ומסביב גדר אבנים. הוא הצית את האש ומיד תלה עצמו בעמוד וכך התקיים בו דין 'חנק' ואז האש חתכה את חבל התליה והוא נפל על החרב והתקיים דין 'הרג', ואחר כך נפלו עליו האבנים מסביב והתקיים דין 'סקילה', ובסוף נשרף מהאש והתקיים דין 'שריפה'. **באותה שעה התנמנם יוסי בן יועזר איש צרידה וראה את מטתו של יקים פורחת באויר ואמר "בשעה קלה הקדימני זה לגן עדן"** (בראשית רבה' סה, י"ח ד"ה 'ויקים איש' עורב המעשה).

וכן היה מעשה עם ר' אברהם תלמידו של הארי"י ז"ל שהיה הולך ברחובות ומכריז על התשובה ואומר להם "ממני תראו וכן תעשו לקבל ארבע מיתות בית דין!" והיה נכנס לתוך שק אחד ומְצַנֵּה לגרונו אותו בכל אורך ורוחב בית הכנסת כדי לבזותו ולהכניע את יצרו. ואחר כך ציוה לקחת כל אחד אבן ולזרוק עליו לקיים בו דין 'סקילה'. ואחר כך יצא מהשק והוריד בגדיו והשליך עצמו על שיח עם קוצים והתגלגל בתוכו עד שנעשה בשרו כמו אבבעבות לקיים בו מעין דין 'שריפה'. ואחר כך הלך אותו שלושים ותשע מלקות נגד 'הרג'. ואחר כך היה טובל עצמו במקוה כי הטבילה במים היא כנגד דין 'חנק'. **ואחר כך היה אומר לאנשים שהיו שם "רבותי! מי שרוצה להינצל מדין של גהינום, יעשה כמנהג הזה!"** ומיד הזדרזו כולם יחד וקיבלו עליהם אותן היסורים באהבה וחביבה, והיו מרימים קולם בבכייה והתוודו על עוונם. ולא זזו משם עד שנעשו בעלי תשובה גמורים כל ימי חייהם (יקב הישר' לרי' צבי

והיה ראוי שאדם יקבל על עצמו כעין 'ארבע מיתות בית דין' על מה שחטא בארבע אותיות יהו"ה, שהרי 'סקילה' 'שריפה' 'הרג' ו'חנק' הן כנגדן. אך כיום יכול האדם גם לתקן במה שמקבל עליו בלב בלבד, כגון שמדמה בנפשו את המסירות נפש באמיתת לבבו וכאילו הוא נסקל. ובה אין צריך לסקול אותו בפועל ממש רק שידמה בנפשו כאילו הוא נסקל, ואז מתכפר לו וניצל מכל 'הדינים' ו'הגבורות', ובכוחו אף להפיל על שונאי ישראל בפועל ממש (אמרי נועם' לר' מאיר הורוביץ מדו"קוב בדרוש לפסח ד"ה ואעבור עליך). לכן למיתת סקילה יצייר במחשבתו את מסירת נפשו כאשר הוא עומד על מגדל גבוה מאוד וכנגדו עומדים עובדי אלילים ואומרים לו "תכפור בה' אלוקי ישראל ואם לא אז נזרוק אותך מעל המגדל אל הארץ!". והוא משיב כנגדם "איני רוצה! כי אלוקי ישראל הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ ומתחת אין עוד! לא אכרה ולא אשתחה!" ומיד יצייר איך שהם דוחפים אותו לארץ ואת היסורים הקשים והמרים שסובל מהנפילה במיתה משונה זו (יסוד ושורש העבודה' בסוף השער הראשון פרק יא ד"ה ונחזור לעניינו שצריך).

ולמיתת שריפה יצייר במחשבתו שרוצים לכופר אותו לכפור בה', ולפניהם מחתה קטנה עם בָּדִיל ועופרת מותכים על האש, ואומרים לו "אם אינך עושה כן אנו יוצקים הבדיל לתוך פיך!" והוא משיב להם תיכף "איני רוצה! כי אלוקי ישראל הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ ומתחת אין עוד!" ויצייר גם כן תיכף במחשבתו שפותח בעצמו את פיו ושוֹפֵךְ את הבדיל והעופרת לתוך פיו, ויצייר גם במחשבתו היסורים הקשים והמרים שסובל בזה. **למיתת הרג** יצייר במחשבתו כאילו חרב מונחת על צוארו ובאם לא יכפור בה' יחתכו צווארו. והוא משיב כנגדם "איני רוצה! כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ ומתחת אין עוד!". ואז יצייר במחשבתו איך שחונתים את ראשו בסייף ואת היסורים שסובל מזה. **ולמיתת חנק** יצייר במחשבתו שעומד ליד הנהר ואומרים לו שיחנקו אותו ויטביעו אותו במים אם לא יכפור בה', והוא מסרב בכל עוז ומיד יחשוב שחונקים אותו או מטביעים אותו בנהר שלפניו, ויצייר היסורים הקשים שסובל מזה. ובה הוא מקדש את שמו יתברך. **ועבודה רמה זו יכול אדם לעשות בכל עת ובכל רגע, ויעשה נחת רוח גדול לה' ברוך הוא** (יסוד ושורש העבודה' בסוף השער הראשון פרק יא ד"ה ונחזור לעניינו שצריך).

ארבע מיתות בית דין שעושים לגוף המת מונעים ממנו דין קשה

יש שציוו כי יעשו בהם ארבע מיתות בית דין אחרי מותם, פן התחייבו בהם בעולם הזה על ידי העוונות. וזה מועיל ומכפר על חטאים עוונות ופשעים, כי כשיש דין למטה אין דין למעלה (קונטרס היחיאלי בחלק בית עולמים' פרק טו סימן ט). וכך היה נהוג בעבר בירושלים לעשות סדר ארבע מיתות בית דין לנפטר, ולכוון לנפטר אותו על ידי הדין בארץ מכל הדין שבשמים (קונטרס היחיאלי בית עולמים פרק טו ד"ה סדר המלקות). וכך לדין **סקילה** לוקחים אבן מעט גדולה ושמים על לב הנפטר, ולוקחים עוד כמה אבנים קטנות ומשליכים בגובה יד על גב הנפטר ועל חזהו ועל לבו. ולדין **שריפה** מטפטפים מעט שעוה על גבו ועל חזהו ועל לבו. ולדין **הרג** תופסים בסדין שתחתיו מצד ראשו ומצד רגליו וגוררים וסוחבים אותו פעמיים או שלוש לצד ראשו ולצד רגליו. ולדין **חנק** כורכים על צווארו בד ומושכים מכאן ומכאן משני צדדי הבד. ואומרים כמה בקשות בין עשיית דין לדין, ובסוף אומרים לו "יִסְר עֲוֹנֶךָ וְחַטָּאתֶךָ תִּכְפֹּר" (ישעיהו י, ז) (קונטרס היחיאלי בית עולמים פרק כ וראה שם כל פרטי וניסח סדר מיתות בית דין לנפטר כי קיצרנו).

וגם הרב אלכסנדר זיסקינד ז"ל מחבר ספר 'יסוד ושורש העבודה' כתב בצוואתו לעשות דין סקילה בגופו שבע פעמים כנגד הַסְפִּירוֹת הקדושות, והוסיף שזה יעלה לו כנגד 'ארבע מיתות בית דין' היות שדין 'סקילה' הוא החמור בין המיתות ולכן כולל את השאר. **וציוה שיזרקו את גופו בכוח גדול מגובה שתי קומות כדן סקילה ממש, בלי שום הפסק סדין או קש.** וגזר בחרם שלא יחוסו על בזיונו כי זה הוא כבודו להיפטר קצת מהדין הגדול העליון ומקיימים בו 'ואהבת לרעך כמוך' (צוואת היסוד ושורש העבודה ד"ה והאנשים שיעמדו אצלו). וכן ציוה הרב חיים חזקיהו מדיני ז"ל מחבר ספר 'שדי חמד' שיטילו את גופו מגובה שלושה טפחים על הארץ, וישליכו על גופו אבנים קטנות לדין 'סקילה', ויטפטפו נר של שעוה על בשר ליבו שלוש פעמים ועוד פעם אחת על ידו ועל רגלו ועל פיו לדין 'שריפה'. ויעשו כסדר נר השעוה עוד פעמיים לקיים בזה גם דין 'הרג' ודין 'חנק'. וכן שיקחו בד ויקיפו את צווארו בדוחק מעט כאילו חונקים אותו. ואחר כך יחזיקו אותו עומד איזה רגעים כמו תליה, כי כל הנסקלים נתלים (ראה גמ' סנהדרין י, ד) ואחר כך יניחו את גופו על הארץ (צוואת השדי חמד' בחלק ד' של ספרו דף תקפ"ג ע"ב ד"ה אחרי הפרד נפשו).

ועוד יש שציוו לגרור את גופם במשיכת מוטות הנשיאה בשיפוע מעלה ההר של בית העלמין, כדי שייחשב להם כפרה במקום 'סקילה' (קונטרס היחיאלי בית עולמים פרק טו ד"ה סדר המלקות' וכתב שהוא כמו חזקה המלך שגרר עצמות אביו על מיטה של חבלים לכפרות, ראה משנה פסחים ד, טו). ובכל אופן מה שמצוה האדם לעשות 'ארבע מיתות בית דין' לגופו אחרי מותו הרי זה מועיל לו, כי הנשמה סובבת לגוף אחרי הפטירה וכשעושים לעיניה את 'ארבע מיתות בית דין' היא מצטערת. ואז נחשב לגוף ולנפש כאילו קיבלו את עונשם יחד לפי שקשה לנפש לראות את בזיון הגוף. וגם הגוף עצמו מרגיש בצערו כי "קשה רַמָּה למת כמחט בבשר החי" (ראה גמ' ברכות דף יח ע"ב בשם ר' יצחק). **לכן עולה למת לכפרה כל המעשים האלו שעושים לו לרצונו, ועל ידי קבלת ייסורים בעולם הזה נפטר המת מייסורי בית דין של מעלה ושאר עונשי העולם הבא.** וכפי שאמר הקב"ה "כל מקום שאין דין יש דין, וכל מקום שיש דין אין דין. כיצד? בזמן שאין עושין הדין בארץ עושין הדין בשמים, והקב"ה יושב עליהם בדין ופורע מהן. אבל בזמן שהדין בארץ אין הקב"ה יושב עליהם בדין" (ראה מדרש שוחר טוב' מנצח עמוד ד"ה משפטך למלך) (קונטרס היחיאלי בית עולמים פרק טו סימן ט). "ברוך ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן" (תהלים נט, טו).

להמשך הפצת העלון באלפי עותקים כל שבוע אנו זקוקים לעזרתם במימון עלויות הוצאות הדפוס! בואו ותהיו שותפים בזיכוי הרבים ולימוד התורה הגדול ברחבי הארץ! אנא צרו קשר במספר הטלפון 052-7675933 ניתן גם לקבל מידע בכתובת מייל alon.torat.haim@gmail.com

<p>העלון גם לרפואה שלימה של יפעת לאה בת שמוחה הייז - בת-שבע בת אסתר הייז</p>	<p>העלון מופץ לרפואתו והחלמה בכל רמי"ח אבריו ושנייה גידיו של אברהם אהרון בן מרים ה"ח</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת עמיאל בן אסתר ז"ל - ת.נ.צ.ב.ה.</p>
<p>העלון מופץ לרפואה וצמיחה בכל ענין של הילימוד בעלון להצלחת וברכת שפע בכל מכל כל לתומכי וידידי העלון: שמואל בן אולגה הייז</p>	<p>העלון גם לרפואה וצמיחה בכל ענין של הילימוד בעלון להצלחת וברכת שפע בכל מכל כל לתומכי וידידי העלון: שמואל בן אולגה הייז</p>	<p>העלון מופץ לרפואת מוריה בת רחל רולנדה הייז</p>
<p>העלון גם לרפואה וצמיחה בכל ענין של הילימוד בעלון להצלחת וברכת שפע בכל מכל כל לתומכי וידידי העלון: שמואל בן אולגה הייז</p>	<p>העלון גם לרפואה וצמיחה בכל ענין של הילימוד בעלון להצלחת וברכת שפע בכל מכל כל לתומכי וידידי העלון: שמואל בן אולגה הייז</p>	<p>העלון גם לרפואה וצמיחה בכל ענין של הילימוד בעלון להצלחת וברכת שפע בכל מכל כל לתומכי וידידי העלון: שמואל בן אולגה הייז</p>
<p>העלון גם לרפואה וצמיחה בכל ענין של הילימוד בעלון להצלחת וברכת שפע בכל מכל כל לתומכי וידידי העלון: שמואל בן אולגה הייז</p>	<p>העלון גם לרפואה וצמיחה בכל ענין של הילימוד בעלון להצלחת וברכת שפע בכל מכל כל לתומכי וידידי העלון: שמואל בן אולגה הייז</p>	<p>העלון גם לרפואה וצמיחה בכל ענין של הילימוד בעלון להצלחת וברכת שפע בכל מכל כל לתומכי וידידי העלון: שמואל בן אולגה הייז</p>
<p>העלון גם לרפואה וצמיחה בכל ענין של הילימוד בעלון להצלחת וברכת שפע בכל מכל כל לתומכי וידידי העלון: שמואל בן אולגה הייז</p>	<p>העלון גם לרפואה וצמיחה בכל ענין של הילימוד בעלון להצלחת וברכת שפע בכל מכל כל לתומכי וידידי העלון: שמואל בן אולגה הייז</p>	<p>העלון גם לרפואה וצמיחה בכל ענין של הילימוד בעלון להצלחת וברכת שפע בכל מכל כל לתומכי וידידי העלון: שמואל בן אולגה הייז</p>